KULTUR STYRELSEN

TV 2|DANMARK A/S
Rugaardsvej 25
5100 Odense C

Radio- og tv-nævnet

21. marts 2013

Sagsnr: 2012-002485

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.

ucc@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3334

Klage over ulovlig sponsorering i nyhedsudsendelse sendt på TV 2 Østjylland

Ditlev Brodersen har ved e-mail af 27. januar 2013 klaget til Radio- og tv-nævnet over ulovlig sponsorering af indslag i en nyhedsudsendelse sendt den 27. januar 2013 kl. 19:30-20:00 i TV 2 Østjyllands regionale sendeflade på TV 2.

Klager anfører, at de enkelte sponsorerede indslag i udsendelsen ikke udgør selvstændige programmer, men at der er tale om én samlet nyhedsudsendelse. Klager finder derfor, at udsendelsen af sponsorkrediteringer før og efter de sponsorerede indslag er i strid med reglerne om placering af reklamer og med reglerne om placering af sponsorkrediteringer.

Beskrivelse

TV 2 Østjylland har som bilag til høringssvar af 13. februar 2013 fremsendt en dvd med den påklagede udsendelse sendt den 27. januar 2013 på TV 2 Østjylland.

Udsendelsen har en længde af ca. 25 minutter og indledes med en animeret intro ledsaget af en jingle. Animationen slutter med en visning af et skærmbillede med følgende tekst:

"TV 2 Østjylland
Nyhederne".

Herefter vises en oversigt over dagens nyheder i korte klip, og der følger en kort visning af samme skærmbillede som i udsendelsens begyndelse, hvorefter en nyhedsvært, som er placeret i et nyhedsstudie, siger:

"Godaften, her får du søndagsnyhederne fra TV 2 Østjylland."

Efterfølgende præsenterer nyhedsværten en række nyhedsindslag, som handler om medieaftalens konsekvenser for Samsø Posten, en deltager i Melodi Grand Prix, der kommer fra Randers, og uregelmæssigheder med udbetaling af taxachaufførers løn i Århus.

Herefter vises et animeret skærmbillede med teksten *"Østjylland rundt"*, hvorefter der følger indslag om et privat arrangement med musikeren Lars Lilholt, en fjerkræsudstilling i Silkeborg og en konkurrence for frisørelever i Randers.

Umiddelbart efter informerer nyhedsværten om, at der den følgende dag sendes programmet "*Tid til tv"*. Der vises en kort trailer for programmet, hvori en tv-vært fortæller om programmets indhold.

Bagefter siger nyhedsværten:

"Nu skal vi have det nye afsnit af "Vild med dyr". Denne gang skal Anna Louise hjælpe med at fordre hjortene i Skandinavisk Dyrepark. Og her om vinteren er de pludselig ikke så tamme, som de plejer at være."

Herefter vises en sponsorkreditering for Hvidbjerg Vinduet. Krediteringen indeholder firmaets navn og logo samt teksten *"Vedligeholdelsesfrie vinduer og døre".* Derudover vises virksomhedens internetadresse.

Krediteringen er ledsaget af en jingle og følgende speak:

"Programmet præsenteres i samarbejde med Hvidbjerg Vinduet".

Indslaget omhandler fodringen af dådyr i Skandinavisk Dyrepark og varer ca. 7 minutter og 30 sekunder. Grafikken i indslagets intro og tekstbjælker m.v. adskiller sig fra den grafik, der blev anvendt i den forudgående nyhedsdel af udsendelsen.

Indslaget afsluttes med en sponsorkreditering svarende til den, der blev vist i indslagets begyndelse.

Umiddelbart efter ses nyhedsværten i nyhedsstudiet, som siger:

"Nu skal vi have en vejrudsigt."

Herefter vises en sponsorkreditering for Østjydsk Bank. Krediteringen indeholder bankens navn og logo og ledsages af en jingle og følgende speak:

"Vejret bliver præsenteret i samarbejde med Østjydsk Bank."

Vejrudsigten præsenteres i et andet studie end nyhedsstudiet af en anden vært og afsluttes med en sponsorkreditering, der svarer til den, der blev vist i vejrudsigtens begyndelse.

Umiddelbart efter vises billeder af en sanger på en scene. Herefter deles skærmen op i flere felter. Henover det felt, hvor klippet med sangeren fortsættes, står: *"Om lidt på TV 2OJ".*

Samtidig ses nyhedsværten i et mindre felt til højre på skærmen, og han informerer seerne om, at musikprogrammet kan ses på TV 2 Østjyllands egen kanal. Felterne er placeret på en orangefarvet baggrund, som svarer til den grafik, der er anvendt i nyhedsstudiet udsendelsen igennem. Nyhedsværten afslutter med ordene:

"God søndag aften."

Samtidig vises oplysninger om producer, ansvarlig redaktør m.v., som er placeret under det felt, hvor nyhedsværten ses.

Herefter vises ganske kort et animeret logo for TV 2 Østjylland, hvorefter der begynder en trailer for et program med titlen *"Danmark rundt"*.

Høringssvar

TV 2 Østjylland har i høringssvar af 13. februar 2013 anført, at TV 2 Østjyllands regionale sendeflade i det påklagede tidsrum indeholdt følgende elementer: Regionale reklamer, Nyheder fra Østjylland, "*Vild med dyr"*, *"Vejret i Østjylland"* samt en programoversigt for TV 2 Østjylland. TV 2 Østjylland anfører, at disse elementer er adskilte enheder, som kun har det tilfælles, at de sendes indenfor den nævnte tidsramme.

TV 2 Østjylland henviser til, at det er TV 2 Danmark A/S, som administrerer reklameblokkene i TV 2 Østjyllands udsendelser, hvorfor dette punkt falder udenfor TV 2 Østjyllands ansvarsområde.

TV 2 Østjylland er af den opfattelse, at der i det påklagede tidsrum ikke sendes én samlet nyhedsudsendelse, men de angivne enkelte elementer, hvoraf *"Vild med dyr"* og *"Vejret i Østjylland"* er sponsorerede programmer. TV 2 Østjylland henviser til, at begge programmer både ved speak og en grafisk adskillelse med jingle er markeret som selvstændige programmer, samt at begge programmer har en selvstændig programgrafik og egne værter. Programmerne indledes og afsluttes med sponsorkrediteringer, hvori der henvises til, at programmerne er produceret i samarbejde med hhv. Hvidbjerg Vinduer og Østjydsk Bank.

Samlet set er TV 2 Østjylland af den opfattelse, at de sponsorerede programmer tydeligt er identificerede, samt at alle bestemmelser om sponsorering i øvrigt er overholdt.

I den af TV 2 Østjylland fremsendte optagelse af den påklagede udsendelse manglede udsendelsens slutning. TV 2 Østjylland har i supplerende høringssvar af 5. marts 2013 på spørgsmål fra Radio- og tv-nævnets sekretariat herom bekræftet, at en på stationens hjemmeside tilgængelig optagelse af programmet, hvor slutningen er indeholdt, kan indgå i behandling af sagen.

I yderligere høringssvar af 7. marts 2013 har TV 2 Østjylland endvidere oplyst, at teksten *"Vedligeholdelsesfrie vinduer og døre"* er et fast og integreret element i logoet for sponsoren Hvidbjerg Vinduet. Til dokumentation heraf er der vedlagt udtalelse fra sponsor samt en billedfil, som viser sponsors logo, hvori den nævnte tekst er integreret. Der er endvidere medsendt links til markedsføringsmateriale på sponsors hjemmeside. På det angivne materiale ses sponsors logo i nederste højre hjørne på alle enkelte sider i materialet. Sponsors adresse, telefonnummer m.v. samt internetadresse er anført på samme højde som logoet i nederste venstre hjørne. TV 2 Østjylland har hertil anført, at internetadressen således er et element alle steder i forbindelse med logoet.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 18. marts 2013 behandlet sagen og skal udtale:

Indledende skal Radio- og tv-nævnet bemærke, at der i nærværende sag er tale om sponsorerede indslag, hvorfor sagen skal vurderes i henhold til radio- og fjernsynslovgivningens regler om sponsorering.

Sponsorerede programmer skal klart kunne identificeres ved, at sponsorens navn, mærke (logo), produkt eller tjenesteydelse er angivet ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder. Sådanne angivelser må derimod ikke forekomme i programmet. Dette følger af § 27, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012).

I henhold til reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 5, kan angivelsen af sponsorer i fjernsyn finde sted i form af bevægelige billeder indeholdende sponsors navn, logo, produkt eller tjenesteydelse. Angivelsen må i fjernsyn ikke ledsages af en særlig lydbaggrund, der har tilknytning til sponsor eller dennes produkter m.v.

I henhold til reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1, må nyheds- og aktualitetsprogrammer i fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester ikke sponsoreres. Af denne bestemmelses stk. 3 fremgår det, at der ved aktualitetsprogrammer alene forstås programmer, der direkte vedrører nyheder af politisk eller samfundsmæssig betydning, såsom programmer, der består af kommentarer til nyheder eller politiske holdninger til nyheder, aktuelle begivenheder m.v.

Udsendelsen den 27. januar 2013 omfatter forskellige delelementer, herunder lokale nyheder samt to sponserede indslag, *"Vild med dyr"* og *"Vejret i Østjylland",* som er markeret ved sponsorkrediteringer. Derudover indgår der to foromtaler af kommende programmer.

Om sponsorering af de nævnte elementer er lovlig beror på, om den udsendelse, der blev sendt i tidsrummet mellem kl 19:30 og 20:00, skal betragtes som ét samlet nyhedsprogram eller som flere selvstændige programmer.

Hvis der er tale om ét samlet nyhedsprogram, er dette samlede program omfattet af forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer i henhold til reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1, og 3. Hvis de sponsorerede elementer derimod er selvstændige programmer, der isoleret set ikke er omfattet af forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer i henhold til reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1 og 3, kan disse lovligt sponsoreres.

Loven definerer ikke begrebet program, men i bemærkningerne til lov om radio- og fjernsynsloven hedder det:

"…

Som bemærket foran i afsnittet om gældende ret har der været rejst spørgsmål om, hvilke karakteristika der kendetegner et program. På den baggrund har Kulturministeriet overvejet, om der bør foretages en nærmere præcisering af programbegrebet. Som tidligere bemærket er der ikke hidtil i hverken lov eller forarbejder taget stilling til rækkevidden af begrebet, og udgangspunktet har derfor været, at det var op til den pågældende tv-stations programansvarlige ledelse at tage stilling til, hvornår der er tale om et program. Ministeriet har på denne baggrund afstået fra at tage stilling til, hvornår der var tale om et program eller ej. Baggrunden for ministeriets tilbageholdenhed har især været båret af, at en definition eller en nærmere beskrivelse af begrebet samtidig vil betyde en begrænsning af de redaktionelle overvejelser, som naturligt må foregå på enhver tv-station, samt at en nærmere ministeriel redegørelse højst sandsynligt ville koncentrere sig om varighed eller type, hvilket må anses som åbenbart uhensigtsmæssigt. Selv om ministeriet således er af den opfattelse, at den hid-

tidige praksis om, at spørgsmålet afgøres af den programansvarlige ledelse, bør videreføres, bemærkes det, at f.eks. en spillefilm eller en film produceret til fjernsyn må betragtes som ét program ligesom de enkelte afsnit i en tv-serie også må betragtes som et program. Det vil således ikke være i overensstemmelse med intentionerne bag loven at opdele et indkøbt eller produceret afsnit i flere dele. Med hensyn til andre typer af programmer må det bero på en nærmere konkret og skønsmæssig præget vurdering, hvori bl.a. indgår programmets art, karakter, forløb og naturlige omfang. …"

Ved vurderingen af, om der er tale om et eller flere programmer, når flere programelementer sendes i umiddelbar forlængelse af hinanden, lægges der i nævnets praksis navnlig vægt på programmets opbygning, forløb, genre og tema, og på om der er tale om et naturligt afsluttet selvstændigt forløb.

I sine afgørelser vedr. klager over sponsorering af nyhedsprogrammer på TV SYD af hhv. 7. maj 2009 og 1. december 2010, tog Radio- og tv-nævnet stilling til, om sponsorering af enkelte elementer i udsendelsen "19:30" sendt på TV Syd var i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer.

I førstnævnte afgørelse fandt nævnet, at TV SYD's 19:30-udsendelse ikke var tydeligt opdelt i flere enkelte programmer, og derfor havde karakter af ét samlet program. Eftersom en del af programmet omfattede lokale nyheder, fandtes forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer overtrådt. Nævnet lagde særlig vægt på præsentationen af udsendelsens begyndelse og afslutning, på at de enkelte elementer blev præsenteret i umiddelbar forlængelse af hinanden af den samme studievært, og på at de afsluttende rulletekster gjaldt for den samlede udsendelse.

I afgørelsen af 1. december 2010 fandt Radio- og tv-nævnet, at sponsorerede feature-programmer udsendt efter de lokale nyheder udgjorde selvstændige programmer, som således skulle vurderes hver for sig. Nævnet lagde herved vægt på, at nyhedsværten ikke forekom i de øvrige programelementer, ligesom nyhedsstudiet ikke blev vist i eller mellem de efterfølgende programdele. Derfor fremstod de påklagede udsendelser ikke som ét nyhedsprogram med flere indslag men som en række af selvstændige programmer. Vedrørende et af de sponsorerede programmer fandt nævnet, at forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer var overtrådt, idet nævnet fandt, at programmet havde karakter af et aktualitetsprogram. Nævnet påtalte endvidere en sponsorkreditering, hvori der indgik et slogan, som ikke var en integreret del af sponsors navn eller logo. Visningen af sloganet i en sponsorkreditering fandtes derfor i strid med reglerne om sponsorering.

Angående nærværende klagesag skal nævnet bemærke følgende:

TV 2 Østjyllands udsendelse starter med en billed- og lydmæssig indledning, der efter nævnets opfattelse fremkalder indtrykket af begyndelsen af ét samlet nyhedsprogram. Dette indtryk forstærkes af nyhedsværtens indledende ord:

"Godaften, her får du søndagsnyhederne fra TV 2 Østjylland."

Præsentationen af nyhedsdelen af udsendelsen samt de øvrige indslag i udsendelsen, herunder de to sponsorerede elementer "Vild med dyr" og vejrudsigten, sker herefter fortløbende.

De sponsorerede elementer er både grafisk og lydmæssig adskilt fra de dele, der foregår i nyhedsstudiet. Begge indslag foregår derudover andre steder end i nyhedsstudiet, og der optræder andre værter.

Radio- og tv-nævnet finder imidlertid, at udsendelsens samlede opbygning og forløb, herunder dens brug af ensartet grafik imellem de enkelte indslag og nyhedsværtens konkrete præsentation af de enkelte indslag, giver seeren det indtryk, at der er tale om ét samlet program.

Dette indtryk bekræftes tillige af udsendelsens afsluttende del efter vejrudsigten, hvor nyhedsværten vises på en opdelt skærm samtidig med en formomtale af et kommende program, der viser informationer svarende til rulletekster, som gælder for den samlede udsendelse.

Det er endvidere nyhedsværten, som afslutter den samlede udsendelse med ordene *"God søndag".*

I overensstemmelse med ovennævnte lovforarbejder og nævnets praksis på området finder nævnet, at der ved den påklagede udsendelse er tale om ét samlet program, hvori indgår elementer, der indeholder lokale nyheder og aktualitetsindslag. Dette samlede program er omfattet af forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer i henhold til reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1, og 3.

Radio- og tv-nævnet finder derfor, at sponsoreringerne af enkelte programelementer i TV 2 Østjyllands regionale programflade sendt mellem kl. 19:30 og 20:00 er i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer i henhold til reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1.

Nævnet skal i øvrigt bemærke, at programdelene *"Vild med dyr"* og vejrudsigt isoleret set ikke indeholder nyheder af politisk eller samfundsmæs-

sig betydning, såsom kommentarer til nyheder eller politiske holdninger til nyheder, aktuelle begivenheder m.v., jf. reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1 og 3. Separate programmer af disse typer kan derfor som udgangspunkt være genstand for sponsorering, såfremt reglerne om sponsorering af programmer i øvrigt overholdes.

Nævnet har konstateret, at sponsorkrediteringen for Hvidbjerg Vinduet indeholder teksten *"Vedligeholdelsesfrie vinduer og døre"* samt en visning af sponsors internetadresse. Det skal derfor overvejes, om disse angivelser er i strid med reglerne om sponsorkrediteringers udformning, jf. reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5.

Det følger af Radio- og tv-nævnets praksis vedrørende disse regler, at angivelse af slogans i sponsorkrediteringer kun er tilladt som en del af sponsorens navn eller logo. Afgørende er i den forbindelse, om sponsorens navn eller det logo, som identificerer sponsoren, indeholder de i krediteringen anvendte angivelser, i nærværende sag en kort tekst om sponsors produkter samt sponsors internetadresse.

På baggrund af det af TV 2 Østjylland oplyste og den indsendte dokumentation finder Radio- og tv-nævnet, at teksten *"Vedligeholdelsesfrie vinduer og døre"* er en integreret del af sponsors sædvanlige logo. Nævnet har derfor ingen bemærkninger hertil.

I det markedsføringsmateriale for sponsor, som TV 2 Østjylland henviser til, er sponsors *internetadresse* derimod anført adskilt fra selve logoet i en spalte for sig, hvor også sponsors postadresse m.v. er angivet. Radio- og tv-nævnet finder på den baggrund, at internetadressen er en del af sponsors almindelige markedsføring, men ikke et integreret element i sponsors sædvanlige logo.

Visningen af sponsors internetadresse i sponsorkrediteringen er derfor i strid med reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Udsendelsen den 27. januar 2013 i TV Østjyllands regionale programflade kl. 19:30-20:00 indeholder overtrædelser af § 31, stk. 1, i reklamebe-

kendtgørelsen, samt overtrædelser af reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5.

Mads Bryde Andersen
Formand

/ Ulrike Clade Christensen
nævnssekretær

Kopi til:
Klager, Ditlev Brodersen